

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy I. hasábos petit sor 10 kr.
többeszi hirdetésnél olcsóbb.
Nyilttér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyom-
dájában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A mi parlamentünk figyelmébe.

I.
Színügyi dolgok.

Zombor, január 6.

Városunk színügyi viszonyai iránt érdeklődő férfutól vesszük a következő megfigyelésre méltó sorokat:

Bár nem mondhatni, hogy városunk akármily téren is rohamosan haladna, hiszen egyre küzdünk olyan kérdésekkel, egyre rágódunk olyan terveken, melyek máshol már rég megoldottak s melyeket nálunk is meg lehetett volna oldani, bár nem akadt esemény, mely városunk intelligens népességét a természetesen nagyobb mérvben gyarapította volna: kulturális szempontból nem kicsinylendő ama körülmény, hogy városunk színházba járó publikuma évről-évre gyarapszik. Az építésekor még oly nagy tetszett színház, mely éveken keresztül sokszor volt tanuja tátongó ürességnek, ma már majdnem mindig megteltek; a színházba járók száma gyarapodik. Ezen örvendetes jelenség bizonyossága annak, hogy közönségünknek immár nélkülözhetetlen szellemi szórakozását képezi a színház. Évenként egy pár hónapig megkívánjuk azt, rendes életszükségletté vált s így igen nehezen tudnánk azt nélkülözni.

Ezen igazadhatlan tényre kapcsolatos az, hogy ma már Zombor nem megvetendő téli állomása a vidéki színi direktoroknak. Ha talán nem is briliáns, de minden esetre tisztességes megélhetést biztosít.

S épen ezért ma már sokkal többet követelünk a színigazgatótól és társulatótól, mint ezelőtt. Ma már nemcsak a magyar színészettel szemben tartozó áldozatkészségünket akarjuk leróni a színházba járással, hanem ma már valóságos szellemi élvezetet akarunk ott találni.

Tessék csak figyelembe venni az idei szezont. A felén túl vagyunk, tehát megvan a kellő alap az ítélet mondásra. Üres ház még nem volt. Telt ház gyakran. S minthogy nincs okunk kételkedni abban, hogy a színházlátogatási kedv csak növekedni fog, elvárhatjuk, hogy a szerződötendő szintársulatok ezután teljesen ki fogják elégíteni igényeinket.

Félre ne értsenek. Nem elsőrangú művészekből álló társulatot kívánunk, hanem követeljük azt, hogy egy minden ízében complet, egy kellő

repertoírral bíró társulat, jól betanult, összehangzott előadásait élvezzük; elmúltak azon idők — midőn a kellő pártolás hiányában el kellett néznünk, hogy egyes szerepkörök betölthetők nem voltak, hogy az előadások pongyolasága a kapcsolással, rendszertelenséggel vetekedett.

A színházat fenntartó városi hatóságnak s a közvetlen felügyeletre jogosított színügyi bizottságnak kötelessége, hogy e tekintetben városunk műigényeinek a jövő színigazgató és társulata teljesen megfeleljen.

Alkalomszerű e tárgy most, amidőn színházunkra a pályázat ki van írva s rövid idő múlva meg kell kötni az új direktorral a szerződést. A jelenlegi társulattal szemben sem fukarkodtunk soha az elismeréssel ott, ahol az megérdemelt volt, de azt sem habozunk kijelenteni, hogy a mostani társulat a maga egészében igényeinknek nem felel egészen meg. A színügyi bizottság kötelessége lesz oda hatni, hogy a jövő szezon direktora és társulata teljesen megfelelő legyen, a legmesszebb menő garanciákat kell követelni egy a repertoírral, mint a személyzetre vonatkozólag.

Majd meglátjuk, hogyan teljesíti a színügyi bizottság ebbeli fontos feladatát.

Ennyit a leendő direktor és társulatóról.

Ezek után pedig egynéhány szavunk lenne a városi hatósághoz.

A színházi mizeriák kérdése immár acut. Közegészségügyi szempontból a színház emeleti része majdnem botrányos állapotban van. Olyan ott a léghuzam, hogy a közönség egészsége komolyan veszélyeztetve van. Ezen pedig ama szerény intézkedéssel, hogy az ajtók mellé rendőrt állítunk, akinek örködni kötelessége, hogy az ajtók nyitva ne maradjanak, — segíteni nem lehet. Kötelessége ezen a városnak segíteni, még pedig célhoz vezető, komoly intézkedéssel. — Tessék szakértőkkel megvizsgáltatni ez állapotokat s azokat szíveskedjenek megjavítani. A publikum ezt megkövetelheti.

S itt fölmerül azon kérdés, vajjon lehet-e ezen a bajon a karzat megfelelő átalakítása, áthelyezése nélkül segíteni. Szakértők nem vagyunk, így hát alapos feleletet nem is adhatunk.

De ha lehetne is segíteni a bajon e nélkül, még akkor is felmerül a színház megfelelő átalakításának szükségessége.

Nem is szólnunk arról, hogy a karzat rosszul van elhelyezve s páholyaink a kellelénél maga-

sabbak és mélyebbek. Ez köztudomású tény. De tény az is, hogy a páholyok száma kevés s hogy még egy sor páholy bizonyára elkelné. A jelenlegi szám mellett a publikum egy része, mely a meglehetősen kényelmetlen s aránylag drága földszinti ülőhelyekre nem reflektál, a színházba járástól el van zárva.

Vajjon lehet-e ezen nem sok költséggel s a színházbeli kényelemnek megzavarása nélkül segíteni? Nézetünk szerint igen. Közönségünk már évek óta megbarátkozott azon gondolattal, hogy a páholyok számának emelését a karzat áthelyezésével kapcsolatban kell megoldani. Biztosak vagyunk, hogy a közhangulat e terv mellett lesz. Nincs tehát más hátra, mint az, hogy a színügyi bizottság ne halassa a dolgot márról hónapra, hanem vegye kezébe az ügyet, készíttessen tervet s tegyen javaslatot ez irányban a közgyűlésnek. Megvagyunk győződve, hogy az egész kérdés könnyen meg lesz közmegelegedésre oldható.

Ha segíthető lesz ekként a bajon, akkor elesik szüksége annak, hogy a páros és páratlan bérletek rendszerét honosítsuk meg. Ezen különben tetszetős ideának egy nagy bibéje van; ha el is kelnek mind a páholyok, hol teremünk földszinti publikumot még egyszer annyira előadásra, mint amennyi most van? Arra, hogy ezt megszerezni, még nem tartjuk elég nagyknak sem a színházlátogató publikumot, sem a színházlátogató kedvet. Egy szezon alatt most van 60 bérleti előadás, a páros és páratlan bérletek rendszere mellett lenne 120 s minden darab kétszer kerülne színre. Ez pedig sok. Ha meg úgy akarunk e rendszert behozni, hogy csak 40—40 = 80 bérleti előadás tartassék, akkor meg kevesebb előadást látna egy bérlő, mint most. S talán ez sem lenne helyes.

És végre mulhatlanul szükséges az u. n. „páholyjogok” jogi viszonyát véglegesen rendezni. E kérdést a szokás alapján intézik el, írásbeli határozott és világos szabályok nincsenek, ami igen sok vitára és kellemetlenségre szolgáltat okot. Igen kérjük a színügyi bizottságot, készítsen ez irányban mielőbb szabályzatot.

A mondottakat pedig ajánljuk az illetékes egyének és hatóságok szíves figyelmébe és méltatására.

X.

A „BÁCSKA” tárcája.

A GYÓGYSZER.

— Csak nem lehet kivételt tenni. Mit mondana a világ. Ez a csunya világ. Tudod Ferus, mit mondana? Hát azt, hogy: „Bizony talán még annyijuk sincsen azoknak a híres doktoréknak, hogy nászutazást tegyenek! Pedig hát nagyon fennen hordta azt a fitos orrocskáját ez a Plochmózy Ilka.” Tudod, édes Ferus, hogy miért mondanák azt, hogy fennen hordtam fitos orrocskámát? — Nem tudod? — Oh, te kis buksi!

Ilyeténképen adta tudtúl Ilka kisasszony vőlegényének, Dolovay Ferencnek, az összes gyógytudományok tudósnak, hogy ha meg lesz a lakodalmuk, nászutazásra szeretne menni.

„Holtomiglan, holtodiglan!” és kész volt a frigy; Isten előtt, ember előtt szentesítve, elfogadva.

Már öt órákor ment a vonat; tehát négy órákor lekertült az atlasz ruha és felkerült a szürke utazó ruha.

Még egy ölelés, egy kézszorítás — és robobott a kocsis a fiatal párral az indóház felé.

A Kárpátok egyik hírneves fürdőjében egy hosszú fűttyel megállt a vonat. Az a hírneves fürdő volt a végállomása dr. Dolovayék nászutazásának. Itt Dolovay — bájos neje egyenes kívánságára — egy a fürdőhelyen kívül álló kis villát bérelt, hol szerelmi mámorukat nem fogja zavarni senki és semmi. Nem zárkóztak el ugyan a külvilágtól, csak azt óhajtották, hogy otthonuk csendes, zavartalan legyen.

Az a kis villát talán még az Isten is annak teremtette, hogy a házasság első mézét egy fiatal pár úgy igazán kényelmesen, nyugodtan élvezhesse. A természet is járult pajzánul ahoz, mert, mintha csak tudta volna, hogy a házasság méze „könnyen romló paradicsomi anyag” körülírtatva a nagy ives ablakokat zöld foylondárral, magasra növesztette a kertben a fákat és

azoknak ágait jól kiterjesztette, hogy az azokon zöldelő lomb egy átláthatatlan spanyol falat képezzen. Nagyon is sürű volt a lombzat, ugyanarra, hogy bizony még a kivánsi napsugár is alig alig talált rajta egy szűkecske rést, hol bebujhasson. A magas hegyormokon megdestillált levegő, körül szállta először a virágokat, lopva azoktól édes, kellemes illatot és csak azután surrant be a sürű, zöld foylondárral behálózott ablakon... Szóval: ez a kis villa, egy igazi kis éden volt.

Mindamellett azonban elhatározták, hogy minden nap reggelén sétát tesznek a fürdőben, hogy élvezhessék azt a szép képet, a mikor a nap a hegyek mögött kitolja piros gömbjét, a sugarak felénk rezgését, titokzatos csókjukat, melyely felszarítják a fénylő harmatcseppeket. Máskor meg kimentek a kertbe hajnalokor, mikor még mindenki aludt, hogy élvezhessék a hajnal hasadását, hogy végig nézzék a természet ama processusát, a midőn is az első napsugár a sötét éj szívébe szurja gyilkát és kiomlik annak piros vére a bérceken, lapályokon egyaránt. Így tették meg a mindig előre meghatározott időben, rendesen sétájukat.

A mint egy napsugaras napon végig sétáltak a fürdő terebélyes fákkal beültetett sétaterén, nem is gondolt arra a szép Ilka, a boldog hiteztárs, hogy utána egy szenvedélytől villogó szem leskelődik; hogy miatta egy ifju mágnás szív elolthatatlan lángot fogott.

Igy folyt az órák, a napok teljes boldogságban, míg a fiatal mágnás, ki támaszkodva még ez ideig fényesen dokumentált ellenállhatatlanságára, nem törekedett a fürdő ez új csillagát meghódítani. — Meg is tette forogfogatásait, de minden ügyessége ezuttal veszendőbe ment, mert Ilka tántoríthatatlan volt szerelmében és hitveséhez való hűségében. Különösen egyik különleges és eddig számos angyaltól patentírozott és ez alkalomra hatásosabbá átszerkesztett fogása, a kacsintás, egy kis biján, hogy pörül nem járatta. Ez a kacsintás ugyanis nagyon keményen vágódhatott Ilka szeméibe és mivel azok a szemek ám fénytűket még a házasság édes mézétől vették, visszapatant róluk a perzselő pillantás ép olyan erővel, mint a hogy az lövelve volt és úgy a kapott lökés folytán Dolovay doktor éles szemét találta.

Ugy hisszük, hogy talán megsértült a doktor ur szemé, mert fejében egy gondolat kapott lábra. A gondolat nemsokára testet is öltött.

Másnap ebéd után azt mondta szép nejének:

— Bocssás meg lelkem, de kénytelen vagyok boldogító társaságot egy beteg hölgy megvizsgálásául fölcserélni.

— Hát itt hagysz egyedül? Szólt félénken, de szemrehányólag a feleség.

— Ugy hiszem, hogy ez ideig nem volt okod szavaiban kételkedni. — De nem hiszem, hogy jó szíved képes lenne engem visszatartani, mikor egy élő lény a halál...

— Halál? — És ki a beteg?

— Pupháty grófnő. — Ma kaptam egy levelet a gróftól, ki gyermekkori barátom, hogy neje betegségénél tanácsomra égető szüksége van.

— Es mikor jössz haza?

— Két vagy három nap múlva.

— Jézus Mária! sikított Ilka.

— Mert nem tudom előre, hogy mily veszélyben forog a grófnő.

Siri csend követte az izgalmas társalgást.

Egész testében remegett Ilka, kis fejecskejében rossz sejtelmű gondolatok kergelődtek, de vissza fojtotta a könnyeket és dacosan állt fel pamlagáról, férjének egy fejbőlintással köszönve: tündéri könnyedséggel lebegett magánszobájába.

Négy órákor délután a kis villa előtt állt a kocsis, melyen Dolovay doctor elhajtattott.

Ugy hat óra felé hajolhatott a kis kápolna órájának mutatója, mikor egy fényes fogat robobott végig a sétányon a kis villa felé. — A négy paripa ott meg is állapodott.

Egy piperkőc ugrott ki könnyű ugrással a kocsiból és megparancsolta kocsisának, hogy szép csendesen hajtson baza, ő pedig eltűnt a park sűrűjében.

Amint a villához ért, vakmerő bátorsággal húzta meg a csengettyűt, mire a szobaleány sietve az ajtóhoz érkezett.

A sajtó a kiállításon. Az országos kiállítás igazgatóságától vettük a következő sorokat: Tekintetes szerkesztőség! Az ezredéves orsz. kiállítás II. közművelődési csoportjának (sajtó) kiállításán való részvételre kérjük a t. szerkesztőseget, még pedig több irányban való részvételre. Első sorban kérjük 1896. május 1-től rendszeresen küldeni becses lapját, mint kiállítási objektumot. A lapok a sajtó-kiállítási nagyeremébe kerülnek s a közönségnek az újabb szám megjelenése alkalmasságon módon rendelkezésre állanak. Ez a kiállítás ily módon az egész jelenkori magyarországi sajtót szem elé hozza, összes termékeivel. A sajtó-kiállítás retrospektív részébe a hírlapirodalom nevesebb képviselőinek érdekes emlékei, reliquiái kerülnek: arcképek, szobrok, kéziratok, íróeszközök, régi lapok nevezetesebb régi példányai s más effélék. Kérjük tehát a t. szerkesztőseget, hogy az esetleg birtokában levő ilyesfajta emléket kiállítási sziveskedjék s az erre vonatkozó bejelentését, — a kiállítandó tárgy leírásával és nagyságának megjelölésével, — legkésőbb 1896. január 31-éig tegye meg. Egyszerűsödött arra is kérjük, hogy ha tudomása van ilyen érdemes tárgyaknak magánkezén való létezéséről, sziveskedjék arról a kiállítás igazgatóságát értesíteni. További kérésünk az, hogy sziveskedjék lapja rövid történetét, legfeljebb félírvnyi terjedelemben, megírni. Ezek a rövid monografiák, a melyek elmondják az újság keletkezését és történetét, ismertetik alapítót, szerkesztőt, főbb munkatársait stb., kinyomatva valami csekély árértékű közönségnek eladhatók is lesznek, rendezve és egybekötve pedig az egész magyarországi sajtó történetét adják E monografia nagyságára, formájára és a szedés módjára vonatkozó megállapodásokról, valamint arról, hogy milyen főbb adatokat tartalmazzon az, idejekorán értesíteni fogjuk a t. szerkesztőseget. Remélve, hogy a sajtó-kiállítás érdekességét és teljességét célzó kérésünket t. szerkesztőség méltányolja és teljesíti, vagyunk Budapest, 1895. december hó 17-én, teljes tisztelettel az ezredéves orsz. kiállítás nevében: Schmidt, miniszteri tanácsos, kiállítási igazgató, Rákosi Jenő, csoportbizottsági elnök.

Szilveszter-estély. A bajmoki diákvilág mult hó 31-én táncvigalommal egybekötött szilveszter-estélyt tartott. Az estély műsora a következő volt: „A filemléle”. Irta Arany, szavalt Pfeiffer József. „Magyar népdalok”. Duetban énekelték Zilzer Béla és Révész Aurél. „Cigánylélek”. Irta Janka Kálmán, szavalt Schöber Béla. „Bajos Jeremiás”. Vig monolog. Előadta Zilzer Béla. „Béka hangverseny”. Dal. Énekelte az énekkar. „Szilveszter éjén”. Irta Arany, szavalt Budánovits Gábor. Az előadáson igen nagy számu közönség jelent meg és viharos éljenzésben és tapsban fejezte ki tetszését. A tiszta jövedelmet a rendezőség a szegény gyermekek fölruházására fordította. Felülfizettek: Ivánkovics Margit 1, Mrákovits Teréz 1, Zilzer Amália 2, Horváth János 1 és Schön Ödön 1 koronát.

Hymen. Schlosz Leonóra kisasszonyt, özv. Schlosz Ignácné leányát Uj-Verbászban eljegyezte Schwartz Adolf bajmoki tanító.

Fehér holló. A kimuló század egyik főkarakterisztikumát képezi a bankettek kora. Alig van személy, de nem volt oly kicsi alkalom, melynek kíltsó fényét legalább egy szerény kis bankett nem emelné és nem létezik már széles ez országban oly kicsi község, melynek ne lenne legalább fél tucat banketten szerzett gyomorbajosa. — De oly bankett, minőt O- és Uj-Verbász községek előjárói a két község osztatlan részvétele mellett az év záró napján rendeztek, magában álló, ritka jelenség, és még Wekerle Sándor a nagy pénzügyminiszternek is öröme telik benne, ha tudomást szerez róla. — Schwartz József bajai lakos, fogyasztási adó bérlő 9 éve birta O- és Uj-Verbász községekben a fogyasztási adó bérletet; ezen rövid 9 év alatt, rövidnek tetszik ezen idő, mert a magában véve rideg és gyűlölt fogyasztási adó beszédesei illetékek árnyoldalaít Schwartz József ur oly tapintattal el tudta tüntetni, hogy 9 évi kényuralom és inkuizíció helyett a két község lakossága irányában a humanizmus ritka korszakát teremtette s mindenki osztatlan bizalmát és becsülését érdemelte ki.

rémítő sikolyt? A zubanást a jóságfelügyelője okozta, ki holtan terült el a szőnyegen, a sikoltást pedig az okozta, hogy a grófnő nagyon jól tudta, hogy halál fia lesz az, kit ő, férje távollétében, a spanyolfal mögé bújtatott. Ez a grófnő esete. De most ha úgy tetszik édesem, vacsorálhatunk. De mi bajod? Miért vagy oly halvány?

— Semmi, semmi. De mikor az az eset ugy...

— No, se baj. Majd megnyugtatódol a theától; az lecsillapítja nyugtalanságodat.

Ketten ültek az asztal mellett: a férj és a feleség. Előbbi nyugodt arccal, utóbbi a félelem irtózatossá lánában. Gondolatai mindig zavarosabbak lettek, szép arca eltorzult a belső fájdalomtól; ha a férje megtudja a Puphát grófnőhöz hasonló esetet, saját házában.

— Ez a cipő ugy szorít, hogy képtelen vagyok a fájdalmat tűrni, — törte meg a csendet a doktor — adja be Julia a komociómet — szolt az épen bejövő szobaleánynak — vagy ne bántsa! A mint látom, ott vannak a függöny alatt. Majd magam hozom el. Ön mehet.

A szobaleány engedelmesskedett.

— De Ferus! az Istenért, — szepegett a menyecske.

— Látod: baba? Ott vannak az ablakfülkében. — És azzal elindult, hogy a cipőt elhozza. De a mint azokat megfogta, furcsa hangot hallott:

— Szzzzz. E—e—je!

— Nono! Milyen ördögös cipő ez? Hallgasd csak, baba.

A cipő kiklott a kezéből, mire ő félre vonta a függönyt és a meglepetés hangján szolt:

— Ah! Ön itt tisztelt uram? és oly kényelmetlen helyzetben? Bocssáson meg, hogy oly udvariatlan voltam és valószínűleg tyukszemem lábait szorítottam meg. De becsületesemre, ön az oka! Miért nem szolt már régen,

Művészet és irodalom.

Herczeg Ferenc lapja. Esztendeje mult, hogy Herczeg Ferenc megalapította képes újságát az Uj Időket. Ma már tehát arról lehet beszélni, mint valószínűleg terveit, céljait elérte-e vajjon? Az Uj Idők egy egész évfolyama válaszol ezekre a kérdésekre és a válaszokkal ugy a magyar olvasó, mint a nagyevű magyar író meg lehetnek elégedve. Herczegnek sikerült az Uj Időkben egy teljes, tökéletesen nemzeti képes újságot teremteni. Az Uj Időknek sikerült magát mint a művelt családok hivatalos közlönyét elismertetni mindenkivel. Sikerült a magyar íróknak és művészeknek az Uj Időkben egy olyan lapra tenni szert, amely a legnagyobb anyagi áldozatokra képes és oly nagy költségvetéssel dolgozik, mint akármelyik külföldi nagy képes újság. Igaz, hogy van is olyan jó, nekünk magyaroknak még jobb. Herczeg Ferenc munkássága az Uj Idők minden részére kiterjed, névtelenül is igen sokat ír a lapba. Az elmúlt évben két regényt írt az Uj Időkbe, ezek egyike a Szabolcs házassága talau legjobb munkája. A most következő évben is adni fog tőle hosszabb-rövidebb regényt az Uj Idők. A modern és előkelő képes újság szerkesztősege csaknem olyan nagy, mint egy napilapé. Állandó főmunkatársai: Mikszáth Kálmán és Bródy Sándor, akik az elmúlt évben is két regényt írtak az Uj Időkbe. A következő évben is e lapokban adják közre java munkáikat. Az új évnek az Uj Idők még nagyobb erővel indul neki. A szerkesztőségnek sikerült megszerezni Ohnet új regényét „A képviselő leányát” és azt a francia eredetivel egyszerre adja ki, de mint külön mellékletet, mert maga a lap tisztán eredeti dolgoknak van lefoglalva. Egyébként is nagyérdékű munkák kezdődnek az új évfolyam első számaiban. Azonkívül már most is bizonyos, hogy a millenáris év legszebb emléke lesz az Uj Idők 1896-iki évfolyama. Az Uj Idők akármikor belépő előfizetői ingyen színes műlapot is kapnak ebben az évnyelében „A Gyurkovics leányok” című genreképet, melyet Linek Lajos festett. Mutatványszámot szívesen küld mindenkinek az Uj Idők kiadó-hivatala Budapest, Andrássy-ut 10. Az Uj Idők előfizetési ára negyedévre 2 frt, félévre 4 frt, egész évre 8 frt.

Színház.

Az apócsok.

Csütörtökön, 1896. január 2.

A mai előadásnak szokatlan érdeket kölcsönzött azon körülmény, hogy Fűredi Károly szinigazgató ma lépett fel először s hogy a Szebenyi helyett újonnan szerződöttet bonvivant: Miklósy Gábor mutatkozott be a közönségnek.

Az előadás gyöngye volt, a mennyiben nem volt meg a kellő gyors menete. Az e fajta vígjátéknak csak ugy pattogni kell; a vontatottság teljesen megsemmisíti a hatást. Ha már a direktor ilyen darabokat vesz elő, fordítson nagyobb gondot a betanulásra s az ensemblera.

Fűredi Károly igazgató értelmes színész, de nem különös tehetség. Szívesen látjuk a jövőben is a színpadon, de kérjük ne használjon annyit fölösleges gesztust, ne izegjen-mozogjon folyton és ne tulozjon. Tulzása főleg a némajátékban volt nagyon is észrevehető.

Az új bouvivant, Miklósy Gábor komolyan figyelembe nem vehető. Társulatunk férfi tagjai között igen kevés, alig közepes jó erő van. Az új bouvivant még ezek közé sem sorolható. Fűredi nemhogy használt volna, hanem igenis ártott magának ezzel a „bouvivant”-nak kereszettel újonnan szerződöttet taggal.

Laczkó Aranka (Laura), Károlyi Böske (Margit) és Tuboly C. (Juliska) jól megállották a helyüket. Tuboly C. t nyit színen megtapsolták; méltán megérdemelte volna ezt Károlyi Böske is, de hát az ő ügyes játéknak hatását több jelenetben, pl. a hipnotizáló jelenetben is, nagyban lerontotta ügyetlen partnere, Miklósy.

Hidvéghy (Zab Feri) nem való ilyen szerepre, bár dícséretreméltó ügyekezettel játszott. Lángh Ö. nem szalon alak, de ha már játszania kell, nagyobb gondot fordítatna a maszkirozásra. Mért olyan ellensége a parókának? Gyarmathy (Felvinczi) megjátszotta a szerepét.

hogy itt van? Én nem állhatom a szűk cipőt és ha csak szerét tehetem, igyekszem megszabadulni tőltk. Sajnálom, igen sajnálom, kedves uram, de ha már ugy van, nálunk marad egy csésze theára.

— É—én—kö—szö—nöm.

— Reményem, nem veti meg vendégszeretemet? Méltóztassék helyet foglalni.

A szobaleány behozta a teát és pár pillanat mulva a kis társaság azt szürcsölgette.

A doktor becsengette aztán a szobaleányt és megkérdezte tőle: vajjon betette-e a teába azt a port, a melyet adott? Mire igenlő választ nyert.

— Ha megengedi doktor ur, szolt a Don Juan, én ajánlaní fogom magam. Már az idő —

— Oh, nagyon szívesen engedem meg, hogy ajánlja lelkét Isten kegyelmébe. Lelkéhez semmi közöm. Már az idő ugys rövid. A mérég —

— Uram! kiállott halálsápadtan a piperkőc.

Igen. A mérég és különösen ez a mérég nagyon gyorsan hat.

— Megmérgezett. Oh, megmérgezett! kiállott a földön fetrengve a mágnaás ficsur. Ellenmérget doktor ur, az Istenre kérem, mig nem késő! Tekintse fiatalágomat, kérem. — Oh, a gyomrom! Érzem — ér—zem, hogy vé—végem van.

Dolovay mosolyogva fordult ájuldozó nejéhez és szolt:

— Nézd, hogy fetreng a földön a mérég pusztá hallatára is; és az ilyen gyáva, léha emberek alacsony bizelgéseit által hagyjátok magatokat elcsábítani?

Ilka szegyenkeve stította le szeméit.

A ficsur fölpattant a földről és mohón kérdezte az orvost:

— Tehát nem mé—reg volt?

— Nem, csak tisztán — nádcukor.

— Akkor találkozzunk.

Olive V. József.

Hogy milyen föltéletes volt a mai előadás, annak illusztrálására csak egy példát hozunk fel. Lángh I., aki Bogyai Pali szerepét játszotta, az apját folyton apósának, az apását pedig apjának titulálta, a bátyját pedig öccsének. Hasonló hibákat követett el Lángh Ö. is. Ezen és hasonló botlások eléggé jellemzik a készültseget, amelylyel egy-egy darabot eljátszanak. Nem szabad a közönség türelmével annyira visszaélni. Ha már nincsenek a társulatnak megfelelő jó erői, hát legalább egyéb tekintetben lássunk gondos, precíz előadásokat.

Mi történt az éjjel.

Szombat, január 4.

Ma premiere volt. Bisson „Mi történt az éjjel” című vígjátéka került színpadra.

A darab igen jó és mulatságos. Az előadás azonban igen gyöngye, vontatott volt. Reméljük, hogy ezt a darabot látni fogjuk még jobb előadásban is, amikor majd részletesebben emlékezünk meg róla.

A három testőr.

Vasárnap, 1896. január 3.

A mai előadás még a „gyenge” színvonalon is alul állott. Nem akarjuk a rossz kifejezést használni, nehogy esetleg maliciával vádoljanak, de csodáljuk, hogy a mi finom izlésű közönségünknek a türelme nem fogyott még eddig ki. Abhoz semmi közünk, hogy Herczeg szellemes vígjátéka műsorváltozás folytán került ma színpadra s hogy csak egy próbát tartottak belőle. Ez a körülmény nem szolgálhat mentesgült, mert ha egy darab színpadra kerül, legyen az előadás legalább türethető. Ma a színpadon valóságos fejtelenség uralkodott; olyan vontatott volt az előadás, hogy egyszer ásitoztunk, máskor neveltünk önmagunk, a bárány-türelmünk fölött.

Az általános ítéletünk mellett kötelességünk azonban egyes szereplőkről dícsérőleg megemlékezni. Ezen szereplők között első helyen áll Boros Ferike, a szegedi színház naivája, aki ma nálunk vendégszerepelt. Boros Ferike csinos színpadi megjelenés, igen értelmes, okos színész, aki már a mai szerepével megnyerte közönségünk rokonszenvét. Sok benne a természetes báj, ami csak fokozza játéknak értékét. De ő nem annyira naiva, mint inkább subrette és mint ilyent, örömmel is látnánk színpadunkon. Megjegyezzük azonban, hogy a kisasszony ma — amint mi tapasztaltuk — egy kissé kedvetlenül játszott.

Tomboly A. a közönség meglegedésére játszta el szerepét.

A többi szereplők gyöngén játszottak. Közepesen megállták a helyüket: Gyarmathy, Hidvéghy és Tisztai.

Miklósyt ma láttuk másodszer. Fentartjuk róla a multkori véleményünket, azzal a hozzáadással, hogy Miklósyban még a kellő törekvés és ügyekezet sincs meg.

Szép Heléna.

Hétfőn, 1896. január 6.

A mi kedves operette-primadonnáknak, Gy. Mészáros Kornéliának jutalomjátéka volt ma a színházban. Előadásra a jutalmazandó Offenbach Jakab értékes és dallamos zenéjű operettjét, a „Szép Helénát” választotta.

Az előadás igen jó volt s a közönség teljesen megtöltötte a színházat. Örömmel konstatáljuk ezen körülményt, bár előre biztosak voltunk benne, hogy a közönség nem lesz hálátlan Gy. Mészáros Kornélia iránt, a ki annyi kellemes estét szerzett a színházlátogató közönségnek. A telt házat, a tapsviharokat, melyek a színpadra léptékor fogadták és minden énekszáma után felhangzottak, valóban megérdemli. Gy. Mészáros Kornélia soba a színpadra nem lép, hogy szerepeiben tökéletes biztos nem volna, énekszámaít perfektil elő nem adná. Ehez járulnak játéknak diskretsége, megjelenésének bája, kifejező énekbéli organuma — mind olyan tulajdonságok, melyek még szép jövőt biztosítanak számára. A tegnap esti előadásnak is fénypontja ő volt. Megjelenésekor díszes csokrot nyújtottak át az orchesztrumból.

Mellette különösen kiittunk Ferenczy Menelaus szerepében. Ezt az alakot Ferenczy oly kitünően ábrázolja, hogy jobbat el sem tudunk képzelni. Kitiünő volt Tisztai az augur szerepében. Perényi (Páris) tenorját szépen érvényre emelte. Jók voltak Gyarmathy, Berczik, Erdélyi Ottilia és Lángh Ödön is kicsiny szerepeikben.

A jelmezek szépek voltak, a zenekar összejátéka meglehetősen volt.

Kereskedelmi és iparkamarai ülés.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara december hó 30 án tartotta meg e havi teljes ülését Gál Ferenc elnöklete alatt. Az ülés tárgyalásairól a következő tudósítást vettük:

Gál Ferenc elnök megnyitván az ülést, előterjesztést tesz arról, hogy a napirend sorozatának megváltoztatásával, a kamara az ülés végén tárgyalja le a vám és kereskedelmi szövetség ügyét és a kamara újjáalakulására vonatkozó jelentést.

Jelentést tesz aztán az elnök, a novemberi ülés óta beérkezett fontosabb miniszteri leiratokról, azok között arról, hogy a kereskedelmiügyi miniszter Algyó községbe a kosárfonás tanítására szaktanítót küldött és a község részére 270 frtot utálványozott, részint azon célból, hogy a tanfolyamnak szegényebb résztvevői számára az előjáróság 40 kr napszámot utálványozzon addig, mig a kosárfonást elsajátítják.

Titkári jelentés.

Kulinyi Zsigmond titkár megteszi a kamara ügyviteléről havi jelentését és jelentést ad a gyarmatúr és detail-kereskedők december 8-iki budapesti országos gyűlésén való részvételéről, közölven a gyűlésen hozott határozatokat.

Folyó ügyek.

Mindszent község piaci helypénzszabályzatát a kamara jóváhagyásra ajánlja a kereskedelmiügyi miniszternek. Tudomásul vette a teljes ülés a miniszter leiratát arról, hogy jóváhagyta a kamara 1896. évi költségvetését, melyben a bevételek 16,736 frttal, a kiadások 16,535 frttal vannak előirányozva.

Az olasz cirokból készített sóprúk értékesítésének előmozdítása ügyében a kamara a kereskedelmi muzeum összes külföldi képviselősegeitől beérkezett tájékoztató

jelentéseket közli a kerület érdekelt cégeivel és a hírlapok útján is fölívja azokra a figyelmet.

Az 1895. évi III. országos gazdaságkongresszus megküldötte a kamarának hozott határozatait, hogy azok mellett állást foglaljon. A teljes ülés az elnökséget bízta meg, hogy e határozatokat tanulmányozza.

Fölterjesztést határozott el a kamara a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy Huvásárhelyen az ottani jelentékeny agyagipar fejlesztésére agyagipari tanműhelyt létesítsen.

Az összes export-malmok érdekében fölterjesztést tett a kamara a miniszterhez. Hivatkozással a malomipar azon nagy fontosságú szolgálatára, hogy termésünk fölöslegéből minél többet vihessen ki földolgozott alakban, az összes export-malmok érdekében, a kamara azt kérte a kereskedelemügyi minisztertől, hogy megszüntetve egyrészt a nyerstermények és az őrlmények közti szállítási díjkülönböztetést, másrészt eltérően azon gyakorlattól, hogy a fővárosi malmok külön kedvezményekben részesüljenek, általánosan egyenlővé tegye a fuvardíj-teteleket, amivel a malomipar-vállalatok összeségének versenyképessége, közvetve a malomipar konszolidálása és a m. kir. államvasutak forgalmának is lényeges emelkedése volna elérhető.

Ösztöndíjakul megszavazott a kamara két ötven forintos tanpénz-segélyt a szegedi felső kereskedelmi iskola két növendékének.

A vám- és kereskedelmi szerződés ügye.

Kulinyi Zsigmond titkár előadja a vám- és kereskedelmi szövetség ügyét, ismerteti az áruforgalmi statisztika főbb adatait és azoknak tanulságait és előterjesztve a kamarához beérkezett vélemények tartalmát, a közös bizottság határozatát ajánlja elfogadásra, mely szerint ezen iparosok és kereskedők által álló testületnek többsége az önálló vámterület mellett nyilatkozott.

Hangsúlyozza a titkár, hogy ebben az állásfoglalásban a közös bizottságot az a meggyőződés vezérelte, hogy az ország közgazdasági érdekeit csak ezen az úton lehet megvédelmezni és biztosítani és nem még azon engedelmények által sem, melyek mellett a vámszerződés megújításának helyességét vitatják némelyek politikai opportunitásból avagy speciális szakmai érdekekből. A közös bizottság elfogadta azt az érvelést, hogy végső esetben ezek az engedelmények is csak úgy érhetőek el, ha a magyar közvélemény és főleg a közgazdasági közvélemény az önálló vámterület követelését állítja előtérbe és nem a megalkuvást a magyarok jogos követeléseinek felére, harmadára, vagy csak egy töredékére.

A kérdés fölött érdekes és tartalmas vita fejlődött ki, melyben résztvettek: Prosznitz Vilmos, Weiner Miksa, Milkó Jakab, Oblath Lipót, May R. Miksa, Pausits János, Nagy Lajos, Kun Bertalan, Vass Károly és végül Gál Ferenc elnök.

Előrelátható volt az eredmény, mert kezdettől fogva élénken helyeselték azon szónokok beszédeit és érveit, kik az önálló vámterület mellett foglaltak állást. A szavazásban, melyet 7 órakor tűzött ki az elnök, 21 tag nyilatkozott az önálló vámterület követelése mellett és csak 4 ellene.

A kamara öt évi működése.

Az elnökség jelentést tesz arról, hogy a kamara újraalakítására december 15-én tartották meg kerület-szerte a választásokat, melyek eredményeinek beérkezése után hivatik össze az új kamara. Ennek közlése mellett hálás köszönetet mond a kamarai testületnek öt évi buzgó tevékenységéért és lekötözött támogatásáért és javaslatot hoz, hogy az új kamara alakulásáig az elnökség bizassék meg az ügyek vitelével.

Megemlékezik ez alkalommal az elnök a kamara első öt évének törekvéseiről és eredményeiről és vázlatos beszámolást nyújt, melyet az ülés tetszéssel és elismeréssel fogadott.

A beszámolás csak a legjelentékenyebb eredményekre utal, melyeket a kamara működésének első öt esztendejében elért és fölemlítésre méltó ezen, a szegedi kamara buzgóságát dicsérő sorozatból, hogy kezdeményezésére létesült a kerületben egy kereskedelmi, három ipar-terület, egy ipari szakiskola, egy ipar-tanműhely, egy háziipari tanfolyam, több továbbképző tanfolyam az iparosok részére, a nyilvános vasárnapi előadások intézménye a kerület több pontján, öt iparos szövözet, melyek közül négy jelentékeny állami kölcsönt nyert.

Eredményesen segítette a kamara kerületének hivatott vállalatait és iparait abban, hogy megfelelő részt kaphassanak a hadfölszerelési szállításokból és hogy az iparfejlesztés érdekében állami kedvezményt, több esetben állami kölcsönt és támogatást nyerjenek. Egész sorozatára rámutathat csupán a szövőipar fejlesztésénél arra, hogy a kerület négy szövőgyár részére a kereskedelmi miniszter úrtól 12 damaszt-szövőszék beszerzését eszközölte ki, melyeken az így támogatott iparosok évenként 9 egyéni kötelesek a szövőszékben kitanítani.

A kamara öt évi működését fölöntető jelentés többek közt megemlékezik még arról, hogy az ezredéves kiállításra 675 bejelentési ívet terjesztett föl és hivatkozik rá, hogy a közelebb megnyitandó ezredéves kiállítás igazolni fogja, miszerint annak fényes sikere érdekében egy kamara sem dolgozott többet és eredményesebben a szegedinel.

Említi érdem a jelentésből, hogy a szegedi kamara öt év alatt ipari és kereskedelmi célokra 9007 frt 54 krt, kiállítási célokra 1887 frt 38 krt fordított, vagyis tízezer forintot meghaladó összeget használt föl köz-célok támogatására. Es habár így a kamara sohasem utasított el jogosult igényt, a kezdettől fogva egyformán 3%-os illetékkulcs mellett sokat takarított meg. Vagyona 26,465 frtot, abban 15,784 frt készpénzt tesz, tisztviselői nyugdíjalapja 12,610 frtot. Ez az anyagi helyzet tette indokolttá, hogy a millenium esztendejére egy díszes székház építést határozta el, összekötve azzal egy új intézményt, a kerületi iparmúzeum létesítésének célzatát.

Helyesen fejlesztve — így végződik az elnökség jelentése — ez is kétségkívül méltóan fog sorakozni azon alkotások mellé, melyekre utalva, a fiatal szegedi kamara talán jogosan elmondhatja, hogy a komoly kötelességtudás útján halad.

Vass Károly kamarai beltag indítványára a teljes ülés örövendetesen tudomásul vette a jelentést, köszönetet szavazott az eddigi eredmények elérésében kiválóan érdemes elnökségnek, a titkárnak és az irodának.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.
Laptulajdonos és kiadó
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

„STAR“

életbiztosító társaság, London.

Alapított 1843-ik évben.

Érvényben levő biztosítások: Biztosítási alap:
348.162,500 korona. | **89.439,114 korona.**

Az 1894-ik évben az utolsó öt évi időszakra nyeményszalagok fejében a biztosított felek közt

12.800,700 korona

osztatott szét. 3-1
Bármely módozat szerinti életbiztosításokat legolcsóbb díjak és legkedvezőbb feltételek mellett felvesz és felvilágosítással készséggel szolgál

A MAGYARORSZÁGI VEZÉRIGAZGATÓSÁG
BUDAPEST, TERÉZ-KÖRUT 20.

ORMOS FELIX, vezérigazgató.

Referenciát ad a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank.

Képviselőt Zombor és környékére nézve:

Dr. FLESCH ADOLF orvos úrnál Zomborban.

Dr. Buják József

ügyvédi irodát nyitott Zomborban, Deák-Ferenc-körut (korzó) 206. sz. házban. 3-2

2-szeres és 3-szoros termések
csakis mesterségesen szárított

MŰTRÁGYÁVAL

érhetőek el. *—24

A Varmegyei Gazdasági Egyesület a „HUNGARIA” műtrágya, kén-sav- és vegyi ipar részvénytársaság képviselőt az egész megyére elvállalta s így nemcsak készséggel nyújt tájékoztatást mindenkinek a műtrágyák kérdésében, hanem a beszerzést is díjtalanul eszközli.

PLUTOS

Preservatívumként használva az izmokat rugalmassá s az állatot hitartóvá teszi. 100-72

Fáradtság, kimerülés, izületi s izomcsúsz vagy lobos bántalmaknál, ugyszintén sántaság, merevség és vállbénaság eseteiben egészen biztosan hat. Az állatok izomzatában a fáradtság, ellankadás folytán tudvalevőleg tejsav képződik, ha az elernyedt állatok végtagjai, a mellékelt utasítás értelmében, bedörzsöltetnek ezen szerrel, a képződmény gyorsan felszívódik s az izmok rugalmassága gyorsan visszatér.

E megbecsülhetlen gazdasági kincs egyedüli raktára:

TÁRCZAY ISTVÁN

GYÓGYSZERTÁRA ZOMBORBAN.

Egy üveg ára 1 frt 20 kr. 5 üveg ára 5 frt.

Zombor, Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.

3231. szám.

1895.

Hirdetmény.

Bácsföldvár községében két artézi kut furása engedélyeztetvén, felhívtnak mindazok, kik ezen munka teljesítésére vállalkozni szándékoznak, hogy ebbeli ajánlatukat alulírott elüljáróságnál **1896. évi január hó 15-éig** adják be.

A furáshoz szükséges mindenféle eszközt és cinezett csöveket a vállalkozó köteles előállítani.

A cinezett anyacsöveknek 3 mm. vastagnak kell lenniök 51 mm. átmérővel és egy 24 órában 80—100 ezer liter vízbőséggel; a víz legalább két méterre a földszinre hozandó.

A vállalati összeg $\frac{2}{3}$ része a munka befejezése és átvétele után, $\frac{1}{3}$ része pedig ezt követő egy év alatt fog kifizettni.

A munka okvetlenül egy év alatt befejezendő.
Bácsföldvár, 1895. évi december 31-én.

Az elüljáróság.

9359. szám.

kig. 1895.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye titeli járásához tartozó Tittel községében leközönsé folytán üresedésbe jött községi szülésznoi állásra ezennel pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, miszerint szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **1896. évi február hó 1-éig** annál is inkább nyujtsák be, mivel a később beérkezők figyelembe vételni nem fognak.

A szülésznoi állás javadalmazása évi 180 frt fizetés. Szülési eseteknél segédkezésért 1 frt díj, szegényeknél ingyen.

Titelen, 1895. évi december hó 27-én.

Szemző János,
főszolgabíró.

3-2

10304. sz.

kig. 1895.

Pályázati hirdetmény.

Bács Bodrogh vármegye b. kulai járásába kebelezzett Kucura, Kis Ker és Torzsa községekből allo Kucura szék helyi rendszeresített XV. körallatorvosi állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom az ezen állást elnyerni óhajtokat, hogy az 1883. t. c. 1888. évi VII. t. c. értelmében felszerelendő kérvényüket — a nyelvismeretüket és eddigi alkalmazásukat igazoló bizonyítvánnyal kiegészítve, hozzám **1896. évi február 20-áig** annál is inkább nyujtsák be, mivel az ezennel érkezettek figyelembe nem fogom venni.

Ezen körallatorvosi állás következő javadalmazással van egybekapcsolva: évi 600 frt készpénz fizetés, a körhöz tartozó községek területén ingyen fuvar. — A gyógykezelési díjak egyezményileg fognak megállapittatni.

3-3

Dr. Széchenyi Tamás,
főszolgabíró.

Hirdetmény.

Veprovác községben egy a bor-, sör-italadó, szeszitalmérés adó, és hus- és cukorfogyasztási adó törvényekben jártas, ezen szakban történt működést beigazolni képes, a könyvvezetői teendőket végező kezelő kerestetik. Fizetése havi 25 frt készpénz és a befolyó bírságpénzek 40%-a. Ajánlatok **1896. január hó 10-éig** alulírt községi elüljárókhöz intézendők.

Veprovác, 1895. évi december hó 30-án.

Községi elüljáróság.

(Utánnyomás nem díjaztatik.)

2-2